

ПІДГОТОВКУ ДО СЕСІЇ—В ЦЕНТР УВАГИ

Пролетарі всіх країн, єдніться!

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 27 (676) | Понеділок, 19 листопада 1951 р. | ц. 20 к.

ДО ЕКЗАМЕНІВ— ПІВТОРА МІСЯЦІ

Через півтора місяці розпочнуться перші екзамени зимової сесії. До цього дня на факультетах закінчиться складання численних заліків і практичних робіт. Будучи перевіркою знань та ідейно-політичного зростання наших студентів, екзаменаційна сесія з'явиться водночас перевіркою роботи всіх ланок та організацій університету, творчим звітом всього нашого колективу перед державою.

Минулий рік був відзначений дальшим піднесенням радянської вищої школи. Геніальні праці товариша Сталіна з питань мовознавства, що з'явилися визначним вкладом у розвиток передової радянської науки, багато допомогли і допомагають зараз підносити рівень всієї наукової та навчальної роботи нашого університету на базі марксистсько-ленінського світогляду.

Партія і радянський уряд проявляють повсякденне піклування про виховання покоління молодих будівників комунізму. Студентам Харківського університету створені всі умови для плідного творчого засвоєння конкретних наук, для самого широкого розвитку їхніх сил та здібностей. Найближчими днями на майданчик колишнього Будинку проектів прийде перший загін будівельників. Мине кілька років — і багатотисячний колектив університету заповнить сотні аудиторій, лабораторій, кабінетів величного храму науки, що споруджений буде на площі ім. Дзержинського.

Кращою відповіддю на постійне батьківське піклування партії, уряду і любимого товариша Сталіна буде твоє відмінне навчання, товаришу. Не може бути сумніву, що студенти всіх факультетів нашого університету успішно справляться з поставленими перед ними завданнями і порадують Батьківщину відмінними знаннями.

Вчасне виконання навчальних планів кожним факультетом, неперемінна боротьба з окремими ледарями, прогульниками, які порушують статут вищої школи, розвантаження вільного часу студентів від зайвих засідань і зборів — повинні забезпечити умови для нормальної підготовки до екзаменів. Питання навчальної дисципліни чекають на негайне вирішення, перш за все, на найбільших факультетах, як фізико-математичний та філологічний. Студент-

ка філологічного факультету Кримова, яка ще недавно мала заборгованість з політекономії, за останні два місяці пропустила 220 годин учбових занять, а деканат і громадські організації не виявляють рішучості, щоб закликати її до порядку. Про серйозні недоліки планування навчального процесу говорить те, що на II, III, IV курсах фізико-математичного факультету досі не було проведено жодного колоквіуму. Це, безумовно, вплине на якість підготовки студентів до екзаменів і заліків.

Рік у рік в університеті підвищуються вимоги до знань студентів. В наступну сесію екзаменаторам слід звернути особливу увагу на теоретичну підготовку студентів, на знання історії та останніх досягнень науки, на вміння узагальнювати факти, робити висновки і застосовувати теоретичні положення до вирішення практичних завдань. Саме цим має визначатися критерій оцінок студентських знань.

Громадські організації, стінна преса повинні зараз використовувати всі можливості для налагодження постійного контролю підготовки до екзаменів. Днями на засіданні бюро ЛКСМУ хімічного факультету розглядалися результати перевірки роботи студентів з соціально-економічних дисциплін. Виявилося, зокрема, що студенти Шаманська, Комма, Гофман, Трунов, Смалкова погано готуються до семінарів. Бюро звернуло увагу комсомольських груп на вирішальні питання академічності.

Міцно тримає в полі зору завдання підготовки до екзаменаційної сесії стінгазета «Горьковець» (філологічний факультет). В номері від 4 листопада у добірці «Сесія близько» газета підняла гострі питання семінарських занять, курсових робіт, методики самостійної праці першкурсників над матеріалом.

Організація консультацій, вчасне доведення до студентів графіків заліків, наведення порядку в учбових корпусах, студентських гуртожитках, читальних залах, забезпечення студентів учбовими програмами, і в першу чергу з соціально-економічних дисциплін — ось що повинно зараз привертати увагу всіх деканатів, завідувачів кафедр і громадських організацій на факультетах.

Порадуємо ж Батьківщину відмінними і хорошими успіхами в наступній екзаменаційній сесії!

ХОРОШІ ДОПОВІДІ

В цьому році до учбової програми старших курсів економічного факультету введено багато спецсемінарів. На них студенти — майбутні викладачі економічних наук та економісти-плановики поглиблено вивчають

основні розділи учбового плану, вчать викладацькій роботі і методам наукового дослідження. Хороші доповіді прочитали вже Демет'єв, Ентов, Рубан.

З. СОКОЛІНСЬКИЙ.

Студенти Харківського університету!

Відмінними успіхами у навчанні зміцнюйте
могутність нашої Вітчизни — оплоту миру
в усьому світі!

Постійно поліпшувати якість політбесід у групах

Розповідь про великі перетворення

Цікаво пройшла бесіда про Сталінський план перетворення природи на I курсі відділення журналістики, де політбесідами керує тов. Гетьманець.

В Астраханській області жив Є. Фоменко. На власні очі бачив він напівмертві Прикаспійські степи з бідною рослинністю, бачив, як вигорали величезні земельні простори, позбавлені вологи під дією вітрів-суховіїв.

— Голод і злидні хазяйнували тут в старі часи. Велике лихо принесли вони селянам Прикаспію. В країні, де земля належала поміщикам, нічого було й гадати про перетворення природи, — так розпочинає свою

розповідь колишній фронтовик.

Але Є. Фоменко бачив також інше: вже піднялися понад землею міцні молоді дерева, які волею більшовиків стали на захист посівів.

— Лише в радянські часи, — продовжує він, — природа стає на службу людям, підкоряється їх волі. Важко пізнати зараз нашу землю, коли казково і чудово змінюється вона.

Потім виступає В. Устименко. Студент викриває глибоку принципову різницю між наукою буржуазною і соціалістичною.

В. Устименко брав участь у створенні лісної полоси

Белгород — Дон, яка проходить через нашу область. Схвильовано звучать його слова про допомогу, яку подавала і продовжує подавати армії перетворювачів природи Чугуївська лісозахисна станція.

— У радянської науки, натхненної ідеями великих вождів пролетаріату Леніна і Сталіна, немає більш високого завдання, ніж служити своєму народові.

Виступають також студенти Королевич, Кучкова, Дубовик. Всі вони говорять про нашу чудову Батьківщину, про щастя жити в радянській країні.

В. ЛІТВИНОВ.

ХИБИ ОДНОЇ БЕСІДИ

Не можна уявити собі радянського спеціаліста, що не мав би високих політичних знань. Нашим студентам не треба забувати цього. Вони мають постійно працювати над собою, систематично читати газети, брати активну участь в обговоренні питань сучасності.

Випробуваною формою підвищення політичного рівня студентів є щотижневі політбесіди. Але не завжди ще вони виконують свою важливу роль. Прикладом може бути факультет іноземних мов, де в бесідах у

багатьох групах беруть участь далеко не всі студенти, багато студентів не готуються до них і відмовляються виступати.

Непривабу картину являла бесіда, проведена недавно на III курсі англійського відділення. До такої актуальної теми як «Зубожіння трудящих в країнах капіталу — результат реакційної політики імперіалістів» студенти підготувалися погано. Так, студентка Бевз не могла розказати про безробіття в країнах капіталу.

Недоліком цієї та й багатьох інших бесід є те, що студенти не виявляють достатньої активності. Не можна також назвати вдалою таку форму проведення бесіди, коли виступи заздалегідь готуються лише кількома доповідачами, а решта студентів приходить не підготовлена.

Політична грамотність і політична активність кожного студента — майбутнього будівника комунізму набуває зараз найважливішого значення.

Л. СОБОЛЕВА.

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ

ГУРТОК педагогіки організований на факультеті іноземних мов. Намічена тематика ґрунтується на практичній роботі гуртківців у школах. Дев'ятеро студентів вже працюють над темою: «Засоби попередження неуспешності в навчанні». Буде заслухано також ряд доповідей з питань роботи комсомольської та піонерської організацій в школі. Керує гуртком доцент О. М. Ткаченко.

НА ІСТОРИЧНОМУ факультеті розпочав роботу філософський гурток. Затверджено план роботи, роздані теми доповідей. Гуртком керує доцент І. Л. Бейгель.

НА ФІЛОЛОГІЧНОМУ факультеті відбулася лекція доцента М. Ф. Зверева «Проти рецидивів антипатріотичних поглядів в літературній критиці» в зв'язку з редакційною статтею «Правди» від 26 жовтня.

60-РІЧЧЮ з дня народження і 35-річчю наукової та педагогічної діяльності одного з найстаріших професорів університету Л. М. Андреасова присвячене буде засідання Ради університету, яка відбувається 4 грудня.

НА ГЕОГРАФІЧНОМУ факультеті організований стенд «Новинки географії». На стенді вказано книги з географічної науки, випущені за останні три роки.

ЛЕКЦІЮ про методику підготовки наукової студентської роботи прочитав для членів історичного відділення СНТ доктор історичних наук А. Ковалевський. Він розповів, як будувати роботу, збирати та узагальнювати матеріал, як технічно оформляти його. Лектор поділився досвідом своєї роботи і це надало його виступу значного інтересу.

НА III КУРСІ відділення журналістики філологічного факультету відбулися комсомольські збори, присвячені питанням підготовки до зимової екзаменаційної сесії.

А ТИ ЯК ПЛАНУЄШ СВІЙ ДЕНЬ, ТОВАРИШУ?

Старанно готуюся до семінарських занять

На власному досвіді я переконалася, яку величезну користь у вивченні марксистсько-ленінізму дають семінарські заняття. На них з допомогою викладача узагальнюються ціла тема, поглиблюються і закріплюються знання.

Я старанно готуюся до кожного семінару. Деякі студенти вдаються до хибного способу підготовки в останній день. Звичайно, при цьому глибоко питання не вивчиш, не осмислиш. Я починаю готуватися до семінарських занять заздалегідь.

Насамперед, вивчаю першоджерела, конспекти їх. Використовую не тільки основну рекомендовану літературу, а й додаткову. Читаю також конспекти лекцій, які я постійно веду, та відповідно до теми семінару вивчаю розділи «Короткого курсу історії ВКП(б)».

Така систематична робота дозволяє не лише ґрунтовно виступати на семінарах, а й давати вичерпні відповіді на екзаменах.

Л. КОРНІЄНКО,
студентка II курсу географічного факультету.

ЗА АРМІЙСЬКОЮ ТРАДИЦІЄЮ

Володимир Оглін прийшов на російське відділення філологічного факультету з мрією присвятити себе педагогічній роботі. У нього за спиною була середня школа, служба в рядах Радянської Армії і кілька років наполегливого навчання в вечірній школі робітничої молоді.

В університет Володимир приніс чудові армійські якості: наполегливість, цілеспрямованість, витримку, сувору вимогливість до себе. Вони допомогли йому організувати своє навчання. Ці ж якості відіграли велику роль в підготовці молодого студента до першої заліково-екзаменаційної сесії. Вся рекомендована література була прочитана і законспек-

тована. Старанно підготувавшись до екзаменів, Оглін закінчив перший семестр лише на «відмінно».

Навчання Володимир вдало поєднує з великою громадською роботою. Він парт-орг свого курсу. І у ставленні до товаришів йому знов-таки допомагає вироблена ще в армії принциповість. Власним прикладом він показує однокурсникам, яким повинен бути радянський студент.

— Що більше за все сприяє вашим академічним успіхам? — питаємо ми Володимира.

Відповідь по-солдатськи проста і коротка:

— Вміння економити час і організувати свою працю.

М. СКРЬБОВ.

Мій досвід вивчення іноземної мови

Знання іноземних мов потрібне кожній освіченій людині. Це відкриває широкі можливості при читанні найрізноманітнішої літератури, підносить загальний культурний рівень. Мови потрібні при читанні іноземної белетристики. Знання мов дозволяє ширше вивчати свою спеціальність.

Як же домогтися успіху у вивченні іноземної мови?

Тут потрібна перш за все систематичність. Навіть добре знаючи мову, можна зовсім забути її, якщо довго не займатися. Треба регулярно читати книжки, весь час поповнювати свій словарний запас. На III курсі немає обов'язкових занять іноземними мовами. Тому тут особливо потрібен самоконтроль, серйозне ставлення до самостійної роботи і консультацій.

Цього року я навчаюся в другу зміну. Для занять мовою відвела собі вечірні години, після лекцій; в цей час мені вже важко розбирати складні питання з своєї спеціальності, а переклад — при хорошому виборі книжки — це те саме, що й читання художньої літератури. Дуже важливо правиль-

но добрати собі книжку: треба взяти таку, яка обов'язково зацікавила б своїм змістом. Для себе я обрала п'єси Б. Шоу, які дуже люблю.

Треба сказати, що, не зважаючи на деякі труднощі цих п'єс, в найбільш цікавих місцях мені мало доводиться користуватися словником. До речі, про словник. Я помітила на досвіді, що добре користуватися постійно словником одного видання, бо тоді звикаєш до словника і скоріше знаходиш потрібне слово.

Текст з своєї спеціальності я обираю так, щоб книжка теж цікавила мене своїм змістом.

Для завчання слів я користуюся методом, який дозволяє не витрачати на це спеціального часу. Слова записую на картки: з одного боку англійською мовою, з другого — переклад. Всі картки складаю до кишені, або в окремий конверт. У вільну хвилину, між ділом, я дістаю ці картки. Коли знаю переклад — кладу до другого конверту, коли ні — в той самий. Такий спосіб дозволяє мені скоро запам'ятати слова. «В роботі» у мене постійно знаходяться 20—40 слів.

І. ШУЦЬКА,
студентка III курсу фізико-математичного факультету.

Відмінно вчитися — головне завдання

НА СТУДЕНТСЬКІЙ ПРОФСПІЛКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Відмінно вчитися — головне завдання радянського студента. Велика роль в цій справі належить профспілковій студентській організації, яка покликана виховувати своїх членів в комуністичному дусі, прищеплювати їм любов до обраної професії, розширювати культурний кругозір, ростити здорове, бадьоре покоління молодих радянських інтелігентів.

Звітно-виборна університетська конференція, якою завершилася недавно звітно-виборна кампанія, показала, що профспілкові організації ще недостатньо справляються з покладеними на них завданнями. Про це свідчила і доповідь голови профкому ХДУ т. Данилевича і більшість виступів у дебатах.

Як видно з звітної доповіді, заходи, які вживалися профспілковими органами університету та факультетів, не завжди виявлялися дійовими, часто носили формальний характер. Чим іншим можна пояснити, приміром, те, що результати літньої екзаменаційної сесії цього року нижчі від результатів минулого року, що знизилася успішність з політичної економії, що досі велике ще число пропусків займають студентами.

Профспілкові організації не всюди взяли під свій контроль роботу першокурсників. Це, зокрема, стосується геологічного та хімічного факультетів, де переважна більшість незадовільних оцінок припадає на перші курси. На історичному факультеті студентка Гохенберг не захистила диплома, випускники Слабодін, Саксон, Піняков та деякі інші відмовилися їхати на роботу за призначенням.

Все це пояснюється тим, що профком і вся організація в цілому ще не добилися дійовості своєї виховної роботи. Члени навчально-наукової комісії (голова т. Власенко) зрідка бували в групах, не скеровували роботи безпосередньо там. На відповідальні посади в окремих факультетських профбюро подекуди потрапили випадкові люди. Так, заступником голови профбюро філологічного факультету був Рапорт, недавно виключений наказом ректора з числа студентів університету. На відповідальній профспілковій посаді була Горніцина — студентка географічного факультету, яка сама має заборгованість з основ марксистсько-ленінізму. Подібні люди не могли бути прикладом в навчанні для рядових членів спілки.

Серйозні упущення були і

в керівництві студентським науковим товариством, успішна робота якого в значній мірі повинна забезпечувати виконання основного завдання нашого студентства. Член профкому ХДУ, відповідальний за наукову роботу т. Бородін не знав стану справ на місцях, зрідка відвідував факультети, сам майже не бував на засіданнях гуртків. Ясно, що він сам знав менше від президії СНТ, а тому не міг контролювати і спрямовувати її роботи. Не домігся т. Бородін і того, щоб профоргани, члени бюро на факультетах повсякденно займалися поліпшенням наукової роботи серед студентів. Зокрема, не було подано необхідної допомоги новому гуртку мовознавства на факультеті іноземних мов.

Щотижня в гуртожитках працює лекторій. Перед студентами виступають вчені, фахівці з найрізноманітніших дисциплін. Завдання лекторію ясне — політично виховувати молодь, розширювати знання слухачів з окремих галузей знань, прищеплювати їм любов до науки, жадобу знань, бажання трудитися на благо Батьківщини, озброїти матеріалістичним світоглядом. Як видно з доповіді т. Данилевича, ще не всі лекції, які тут читаються, досягають своєї мети. Студенти особливо люблять слухати доцента В. Петрова, але вони, наприклад, скаржаться на сухість і в'ялість викладу лекторів тт. Р. Альпера, О. Ткаченка. Погіршив якість лекцій за останній час і доцент В. Гольденберг.

Зимова екзаменаційна сесія не за горами. Тому зрозуміло, що товариші, які виступали в дебатах з обговоренням доповіді, спрямовували також увагу учасників конференції на необхідність посиленої підготовки до наступної відповідальної перевірки знань.

Про недостатню покішню увагу профкому до питань навчальної та наукової роботи говорив делегат тов. Цариценко. Серйозним недоліком є те, що профком не збирає і не узагальнює досвіду профспілкового активу в цій галузі. Велике число наших активістів на факультетах не знають, куди і як спрямовувати свої зусилля, а профком обмежується загальними вимогами: «підвищувати», «посилити», «контролювати».

Цю думку підтримала і т. Призенко, яка відзначила, що багато профоргів груп погано уявляють специфіку своєї роботи, зокрема в галузі підняття навчальних і наукових успіхів студент-

ства. Більшість недоліків в роботі факультетських бюро профспілки фізико-математичного факультету, про які писала недавно газета «Сталінські кадри», зумовлені були відірваністю профбюро від бюро ЛКСМУ. Критика на сторінках газети виявилася корисною. Новий склад бюро розгортає свою роботу в тісному контакті з діяльністю комсомольської організації.

В своєму виступі делегат тов. Мартиненко пов'язав завдання учоби студентів з вирішенням ряду невідкладних побутових питань. Профбюро геологічного, економічного, хімічного факультетів мало цікавляться побутом членів профспілки. А тим часом ремонт в гуртожитку по вул. Артема проведений був погано. Кімната № 20 зовсім не ремонтувалася. Потрібно привести до ладу підлоги, балкони, не вистачає стільців. На конференції говорилось також про відсутність належних побутових умов у гуртожитках на Шатилівці та Толкачівці, зокрема про безладдя в побутових кімнатах, які досі ще не забезпечують потреб студентів.

Питанням виховання відмінних кадрів присвятив свій виступ проректор учбової частини ХДУ доцент Д. П. Назаренко. Він сказав, що профспілкова організація не використовує великих можливостей в боротьбі за якість навчання. В результаті є досить значна група студентів, які вчаться на «посередньо». Через незадовільний стан дисципліни, на фізико-математичному факультеті, наприклад, щодня відсутні без поважних причин 20—30 чоловік. Відсутність систематичної роботи студентів і належної підготовки до екзаменаційної сесії зумовлюють тепер більшість наших недоліків у навчальній роботі.

* * *

Треба сказати, що на конференції було мало принципів, критичних виступів, які допомогли б глибоко проаналізувати роботу в низових профспілкових організаціях і в самому комітеті. Але й те, що було сказано, примушує новий склад профкому ХДУ рішуче взятися за виховання якісних кадрів молодих спеціалістів, які так потрібні нашій великій Батьківщині.

Підвищувати рівень лекційної пропаганди

Лекційна пропаганда є найважливішою складовою частиною ідеологічної роботи. Вона набуває особливого значення у зв'язку з рішеннями партії з ідеологічних питань і редакційною статтею «Правди» — «Проти ідеологічних перекирвань в літературі».

Університетське лекційне бюро спрямовує свою роботу на дальше піднесення лекційної пропаганди. Багато уваги приділяється якості лекцій — найважливішому критерію нашої роботи. Переглядається тематика, організується читання лекційних циклів. Такі лекції як «Поступовий перехід від соціалізму до комунізму», «Велика співдружність Леніна і Сталіна», «Про радянський патріотизм», «Молодь в боротьбі за мир», «США — центр світової реакції», «Походження життя на землі», «Походження клітин за роботами Лепешинської», «Про внутрішньоатомну енергію і перспективи її використання в народному господарстві» та багато інших — глибоко цікавлять наших слухачів.

Читання лекцій має не лише агітаційно-пропагандистське, але й виховавчо-педагогічне значення. Виходячи з цього партбюро ХДУ ставить перед нами велике і відповідальне завдання: залучити до лекційної роботи всіх наших студентів, з тим щоб кожен міг прочитати хоча б одну підготовлену ним і прорецензовану лекцію.

Досвід роботи торік показав, що далеко не всі ще в університеті зрозуміли важливість цієї справи. Недостатня оперативність лекційного бюро, неорганізованість комсомольсько-молодіжних груп, безтурботність окремих комсомольських керівників,

що відповідальні за політико-виховну роботу, — часто приводили до зриву лекцій в групах, або до крайньої якості лекцій.

Торік в багатьох комсомольсько-молодіжних групах факультету іноземних мов зривалися лекції. Читання їх носило там випадковий характер. Тривожні сигнали поступають з факультету і тепер. Там ще не створена секція по підготовці і рецензуванню лекцій. Секретареві комсомольської організації тов. Давидовій варто звернути серйозну увагу на лекційну роботу і ділом допомогти Л. Омельченко, якій доручено керівництво цією ділянкою на факультеті.

Комсомольське бюро історичного факультету не подбало про включення до плану роботи груп читання лекцій (відповідальна за роботу політсектору бюро ЛКСМУ т. Битенко).

Зараз лекційна група ХДУ нараховує 280 чол. Вона безперервно зростає. З таким колективом можна і треба провести величезну роботу. Але це стане можливим лише при свідомому комсомольському ставленні кожного лектора до своєї роботи. Торік лектор т. Фельдман зірвав понад 10 лекцій, лектор т. Цатуров — 4. Ми повинні рішуче покінути з безпринципним ставленням до зривників лекцій.

Лектор—провідник знань. Це накладає на нього серйозні обов'язки. Не можна не згадати про надмірне залучення першокурсників до лекційної роботи в минулому році. Час покінути з практикою, коли студенти читають чужі, зовсім не знайомі їм готові лекції. Так, минулого року студентці Сосонкіній довелося прочитати лекцію «Історія Харкова»,

недостатньо ознайомившись з нею, що, звичайно, не могло не відбитися на якості читання.

Важливе місце в забезпеченні успіху лекційної роботи належить секціям лекторія. Вони очолюються досвідченими викладачами кафедр, які ідейно керують лекційною роботою, рецензують лекції. Тут слід відзначити, що раніше джерелом одержання рецензованих лекцій були, головним чином, студентські наукові гуртки, теоретичні конференції, лекторські групи обласного і міського комітетів ЛКСМУ. Створені на деяких факультетах секції посправжньому ще не розгорнули тоді своєї роботи. Нині особливу увагу слід приділити саме роботі секцій. Треба добирати рецензентів по можливості з числа людей, які мають досвід лекційної роботи.

Загальноуніверситетська секція міжнародників перетворилася на справжню кузню лекторів. Багато енергії докладає староста секції Іра Пупліна. Цікава і різноманітна тематика біологічної секції. Вона відбиває досягнення найпередовішої в світі радянської біологічної науки, пропагує вчення Мічуріна — Лисенка, виступає проти реакційної теорії вейсманізма-морганізма.

В новому учбовому році вже прочитано кілька десятків лекцій. Нам треба ще багато і наполегливо працювати, щоб у тісному контакті з політсекторами факультетських комсомольських бюро оперативно керувати великою і важливою політичною справою — лекційною пропагандою.

Г. БОЙКО, член лекційного бюро ХДУ.

Рішення треба настійливо проводити в життя

Відбулися звітно-виборні збори членів профспілки хімічного факультету та інституту хімії. Доповідач — голова профбюро тов. Толмачов констатував, що колектив провів значну роботу за рік. Велику роль відіграло заключення договору на соціалістичне змагання з біологічним факультетом. Аналітики та фізико-хіміки факультету багато зробили для оснащення похідною хімічною лабораторією геологічної експедиції ХДУ. Велика робота провадиться на реактивному заводі, а також на допомогу школам. Колектив успішно підвищує свій ідейно-політичний рівень. Певна заслуга в усьому цьому належить старому складові профбюро, яке працювало під безпосереднім керівництвом факультетської партійної організації.

Збори, однак, правильно поставили питання, що не

всі можливості факультету були використані, наприклад, в галузі учбово-методичної та виробничої роботи. Так, в галузі виконання рішень методичної конференції досі ні профбюро, ні методична комісія, ані деканат не вжили дійових заходів. Пункти договору з біологічним факультетом поліній деканату не виконані. Мало популяризується робота факультету на допомогу виробництву.

У своєму виступі т. Телетов справедливо критикував адміністрацію за бездіяльність у підготовці до зими. Тов. Булгакова відзначила, що в інституті хімії відсутня вода, хоча існує бак, а ніхто не турбується про створення тут нормальних умов для роботи. Молодший інспектор праці т. Мартиченко проінформував збори про виконання колективного до-

говору з адміністрацією. Ряд пунктів досі не виконані. Рідремонтована вентиляція не працює, бо... нема кому її включити. В дебатах тт. Ковалько, Глузман, Новаківський, Григор'єва та інші показали, що профбюро бракувало необхідної вимогливості до деканату, господарської частини та місцевого комітету ХДУ.

На зборах було також сказано, що профгрупи факультету, які об'єднують по декілька кафедр, не стали ще справжніми профспілковими організаціями, а профоргани — дійовими помічниками бюро. Профспілкові збори намітили ряд заходів, які лягли в основу роботи нового складу бюро. До складу бюро обрані тт. Толмачов, Вайль, Каркузакі, Серпухова та Євдошенко.

Д. ПЛОТКІНА

По сторінках стінних газет

БІЛЬШЕ УВАГИ ПЛАНУВАННЮ І ОБРОБЦІ МАТЕРІАЛІВ

Редколегія бюлетеня економічного відділення студентського наукового товариства (редактор т. Троцьєвська) за останній час поліпшила свою роботу.

У номері, випущеному 28-го жовтня, вміщена добірка «Наукова робота допомагає в навчанні». В ній відмінники — п'ятикурсники тт. Соколінський і Тульчинський розповіли, як допомагає їм у поглибленні знань підготовка наукових доповідей, участь у засіданнях гуртків. Першокурсники тт. Безпалько і Кудряшова поділилися першими враженнями про роботу в гуртках.

Голова Ради відділення СНТ т. Макаров піддав критиці недоліки в роботі гуртків історії народного господарства, політичної економії і радянської економіки. Учасник кількох студентських конференцій т. Макеєнко ділиться досвідом роботи над науковою доповіддю:

«Перш за все, — пише він, — слід уважно вивчити твори класиків марксизму-ленінізму, присвячені даному питанню. Потім, ознайомившись з наявними матеріалами, скласти детальний

план роботи і лише тоді приступати до кропіткого вивчення матеріалів і написання доповіді».

Під рубрикою «У гуртках» дається хроніка, причому, на відміну від попередніх номерів, тут є багато критичних зауважень. В бюлетені вміщений огляд останніх номерів журналу «Вопросы экономики» та деякі інші матеріали. Він добре оформлений.

До недоліків треба віднести те, що досі ще допускаються в газеті окремі беззмістовні замітки. Наприклад, в дописі «Міцніше зв'язок зі школою» крім загальних фраз нічого нема. Передова стаття не націлює членів товариства на конкретні завдання.

Редколегії бюлетеня «Марксист» слід ще багато попрацювати над плануванням матеріалів і обробкою дописів. Але вже можна сказати, що важливі кроки зроблені, і бюлетень економічного відділення зможе скоро зайняти почесне місце серед газет студентського наукового товариства.

ДОБИВАТИСЯ ВИКОНАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЧИТАЧІВ

В № 3 редколегія стіннівки «Радянський поліграфіст» вмістила ряд пропозицій робітників, спрямованих на раціоналізацію виробничого процесу і створення необхідних умов для роботи.

«Треба краще планувати внутрішньохідний рух замовлень, — пише тов. О. Голубов. — Так, наприклад, друкарський цех повинен заздалегідь знати, які саме форми здаються до друку наборним цехом. Тоді можна буде підготувати відповідну машину і своєчасно нарізати папір».

«Слід скоріше виготовити запобіжні щитки до різальної машини. Через відсутність такого щитка недавно мав місце випадок травми в цеху, — пише тов. М. Бутенко. — В палітурному цеху гостро відчувається необхідність у ремонті столів для фальцювання друкованої продукції. Необхідно виготовити скрині у столах для збереження інструментів».

Листи робітників сповнені хазайського піклування про скорочення простоїв, підвищення якості роботи, зниження собівартості продукції.

«В друкарському цеху недостатньо ретельно змивають шрифт після друку. В наступному це спричиняє до великої коректури, простоїв машин, перервального відсіву шрифту в гарт. Не шкодуйте кількох хвилин часу, щоб ретельно змити віддруковану форму! — звертається до друкарів старий набірник тов. Т. Забелін. — Ваші зусилля окупляться з лишком. Полегшиться набір і стане чіткішим друк».

Справедливі вимоги поставлені були робітниками у дні передсвяткового соціалістичного змагання. Колек-

тив доклав зусиль, щоб з честю виконати свої зобов'язання. Проте, більшість пропозицій і вимог, постаратися перед адміністрацією, досі не перетворені в життя.

На виробничих нарадах неодноразово ставилося питання про поліпшення умов роботи друкарського цеху, який справедливо називають серцем друкарні. Від безперебійної роботи друкарських машин набагато залежить успіх виконання виробничого плану. Завдання полягає в тому, щоб знизити простої машин. Для цього треба, зокрема, зробити на плоску машину запасні валики та дошку для викладення набору після друкування. Діло невелике, зробити його неважко. А чому це не робиться. Зайві простої плоскої машини лише при друкуванні книги Ф. Медведєва у вересні — жовтні склали тут 10 годин.

Досі не встановлена вентиляція в наборному цеху, зокрема в лінотипній кімнаті.

Газета поліграфістів повинна послідовно і невідступно добиватися виконання пропозицій робітників і повідомляти про це своїх читачів. На жаль стіннівка цього покищо не робить, про що свідчить останній, четвертий, номер газети.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»

№ 27

3 стор.

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Багатими фондами Центральної Наукової бібліотеки широко користуються професори, викладачі, аспіранти і студенти ХДУ.

Для надання всебічної допомоги читачам колектив працівників бібліотеки систематично організує виставки: політичні, науково-популярні, художні та до найважливіших дат в області культури. Великою популярністю користувалися і користуються виставки до 70-річчя з дня народження Й. В. Сталіна, до річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції, річниці опублікування праць Й. В. Сталіна з питань мовознавства, «Боротьба за мир», «Корифеї вітчизняної біологічної науки», «Лауреати Сталінських премій», до 15-річчя з дня смерті Максима Горького, виставки, присвячені ювілейним датам видатних діячів культури: Рєпіна, Левітана, Стасова, Мусоргського та ін.

Про велику користь виставки «На допомогу дисертантам» говорять тт. Добро-

вольський, Гетьманець, Почепцов, Черемісіна, Лапіна.

Колектив бібліотеки відгукається на запити агітаторів, політбесідників і студентів. З політичних, господарських питань, з питань міжнародного життя тощо добирається різноманітна література.

На жаль, ще не всі факультети в достатній мірі використовують наші багатющі фонди. Це стосується, зокрема, біологічного та геологічного факультетів. Студентське наукове товариство теж не використовує можливостей, які надає бібліотека. Ще мало студентів — членів товариства користується індивідуальними абонементом.

Читачі бібліотеки ще мало беруть участь в поліпшенні роботи бібліотеки, мало вносять пропозицій та побажань. Лише спільними зусиллями, за допомогою ділової критики ми зможемо забезпечити далі піднесення загального рівня роботи бібліотеки.

**С. БАЗАРОВА,
Л. СКРИПЧЕНКО.**

ВИСТУП САМОДІЯЛЬНОСТІ

На святковому Жовтнево-му вечорі економічного факультету з цікавою програмою виступили учасники художньої самодіяльності.

Студентський хор виконав старовинну революційну пісню російських робітників «Варшавянку». Студентка І курсу В. Хорошко прочитала уривок з книги О. Фадеева «Молода гвардія». З вдалою політсатиною висту-

пили П. Федченко та А. Зак. Серенаду Бородіна виконав на віолончелі першокурсник І. Рожавський. Тепло зустріли присутні вокальні виступи Т. Безпалько, яка виконала «Пісню про Москву», «Я іду при зореньке», «Захський вальс» та ін.

Після виступу художньої самодіяльності організовані були масові ігри та танці.

В. РУБАНОВСЬКИЙ.

НАЛАГОДИТИ ПОСТАЧАННЯ ЛАБОРАТОРІЙ

Робота кафедр експериментальної фізики надзвичайно багатогранна і складна. Здавалося б, все повинно бути організовано так, щоб сприяти найкращій постановці учбового і науково-дослідницького процесу.

На жаль, між роботою господарчої частини університету і завданнями, що стоять перед нею, існує розрив.

Істотним питанням для експериментальних лабораторій є поточне постачання різноманітними матеріалами і деталями. В процесі роботи завжди є необхідність у різноманітних закріпних матеріалах, дошках, тих чи інших столярних роботах, склі тощо. Інакше кажучи, крім основного лабораторного устаткування завжди потрібна сировина, що використовується як матеріал для створення експериментальних установок руками студентів.

Всі ці матеріали в великій кількості можна одержувати у вигляді відходів виробництва на різноманітних промислових підприємствах міста. Постачання ними повинно бути забезпечено працівниками господарської частини університету. В дійсності ж жодного постачання немає. Рік-у-рік співробітники кафедр, замість того, щоб весь час приділяти дослідницькій роботі, змушені регулярно об'їздити ряд підприємств, дістаючи для себе необхідні матеріали і деталі.

Рациональна постановка цього, на перший погляд, «дрібно» питання істотно поліпшить роботу лабораторій.

**В. ТКАЧ,
зав. кафедрою технічної фізики.**

Професор С. А. СЕМЕНОВ - ЗУСЕР

Після тривалої і тяжкої хвороби на 65-му році життя помер завідувач кафедрою стародавньої історії і археології Харківського державного університету імені О. М. Горького професор, доктор історичних наук Семен Анатолійович Семенов-Зусер.

С. А. Семенов-Зусер народився 4 серпня 1887 року в м. Павлограді, Дніпропетровської області, в сім'ї вчителя.

У 1914 році він закінчив археологічний інститут в м. Петербурзі й спеціалізувався з класичних стародавностей та з історичної географії.

Свою педагогічну діяльність С. А. Семенов-Зусер почав у 1915 році. В 1920 році керував археологічними розкопками старогрецької колонії Ольвія. З 1927 року — доцент, а потім професор у ленінградських вузах.

З 1937 р. і по день смерті С. А. Семенов-Зусер був завідувачем кафедри стародавньої історії і археології Харківського державного університету.

Професор С. А. Семенов-Зусер невтомно працював над вивченням найдавнішого періоду історії нашої Батьківщини і був одним з видатних скіфологів нашої країни. Його перу належить понад 50 наукових праць, головним чином з археології Північного Причорномор'я, і близько 200 статей науково-популярного і літературного характеру, надрукованих у періодичній пресі.

Семен Анатолійович приділяв багато уваги підготовці молодих наукових кадрів, брав активну участь в усьому житті факультету.

Його смерть є тяжкою втратою для всього колективу Харківського державного університету.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

До відомо професорів, доцентів і викладачів!
ВІДКРИТО ПЕРЕДПЛАТУ НА ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ

„ВЕСТНИК ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ“

(орган Міністерства вищої освіти)

на 1952 р.

Передплата приймається по всіх відділеннях
„Союзпечати“

Передплатна ціна: на рік—60 крб.
на 6 міс.—30 крб.

НЕЗАБУТНІ ДНІ

Недавно, проїздом з Берліна на батьківщину, в Радянському Союзі побувала делегація в'єтнамської молоді, яка брала участь в Третньому Всесвітньому фестивалі молоді і студентів на захист миру.

Нижче ми публікуємо розповідь одного з членів делегації, Героя Народної армії В'єтнаму Ля Ван Коу.

★ ★

ДНІ, проведені мною на фестивалі, справді незабутні. З першого ж дня перебування в Берліні і до самої останньої хвилини, коли я залишав столицю Німеччини, серце мое було сповнене радісного хвилювання. Я був щасливий тому, що вперше в житті побачив своїми очима молодь усіх країн, об'єднану почуттям великої, широкі дружби. Завжди і скрізь ми чули прекрасне привітання, яке стало на фестивалі міжнародним «Фройндшафт!» («Дружба!»). Відмінність мов не могла нам завадити. Привітальний кивок голови, піднята рука — і ми розуміємо один одного без слів. Міцні обійми — і ми навіки брати, які щиро люблять один одного.

Зустрічі, зустрічі, зустрічі... Кожна з них — нове свідчення нашої великої дружби. Дуже пам'ятні для нас були зустрічі пред-

ставників молоді Китаю і Південно-Східної Азії і зустріч делегатів колоніальних країн.

Якщо в день відкриття свята юності ми побачили широчінь і велич союзу молоді земної кулі, то під час наших зустрічей ми змогли відчувати, наскільки глибокий і щирий цей союз.

Юнак з Сирії подарував мені берет, на якому вишиті національні прапори різних країн. Передаючи берет, він показав на прапор В'єтнаму — золоту зірку на червоному фоні — і, піднявши руку, вигукнув: «Побажавмо В'єтнаму швидкої перемоги!». Повертаючись до себе, я думав: «Коли такі люди захочуть — війни не буде!».

Пам'ятаю день, коли до нас прийшла Раймонда Дьєн. Помітивши мене, вона підійшла і з сльозами на очах обняла і поцілувала. Під час бесіди Раймонда

побажала мій старенькій матері довгих років життя.

— Читаючи газети, — сказала вона, — я давно вже знала твоє ім'я, але тільки тепер мені вдалося зустрітись з тобою... І це для мене велика радість, бо ми близькі друзі по захисту миру. Повір, я докладу всіх своїх сил в боротьбі за припинення злочинної війни французьких імперіалістів у В'єтнамі.

Особливо хвилююче враження залишило в мене відвідання монумента, спорудженого в Берліні на честь радянських воїнів, які загинули в боях проти фашизму. В той день майдан перед монументом був заповнений народом: молодіжні делегації різних країн прийшли туди, щоб вшанувати пам'ять радянських бійців.

Ось члени нашої делегації підходять до монумента слідом за посланцями китайської молоді. Ми піднімаємося по сходах, щоб покласти біля підніжжя пам'ятника вінок з живих квітів. Кожний з нас думає: «Тільки завдяки героїчній визвольній боротьбі Радянської Армії змогла успішно завершитись в'єтнамська революція у серпні 1945 року. Тільки завдяки радянським солдатам-героям людство було врятоване від гітлерівського ярма. Я глибоко вдячний цим героям — дітям Сталіна, дітям Радянської землі!».

Ні на одну годину на фестивалі я не забував про батьківщину, про товаришів з мого з'єднання, про стару матір. Це вона, моя батьківщина, послала мене в Берлін на фестиваль, де поряд з прапорами всіх країн я побачив червоний прапор з великою золотою зіркою...

Я повертаюся у В'єтнам, до товаришів і співвітчизників, щоб розповісти про те, що бачив і чув на фестивалі, про чудесні, незабутні дні, проведені в Радянському Союзі. Незважаючи на те, що в бою з ворогом я втратив руку, я віддам усі свої сили боротьбі і виконаю клятву, дану в Берліні.

Після фестивалю нам припало щастя побувати в Радянському Союзі. Здійснилася моя мрія — я побачив своїми очима красуню Москву.

Москва сьогодні — це грандіозна будова комунізму. Все в ній чудово — і нові багатопверхові будинки-палади, і старовинний Кремль, і театри та музеї, які стали справжнім надбанням народу.

Прекрасні люди в Радянському Союзі — вони цілеспрямовані, впевнені у своїх силах, невгамований вогонь творення горить в їх серцях.

Ми були в столичних інститутах, школах, ремісничих училищах. Ми бачили храм науки —

новий Московський університет, що будується. Можна з впевненістю сказати, що радянський народ не втрачає даремно часу — тут всі вчать різних наук, мета у яких одна: будівництво комунізму.

Потім ми відвідали Узбекистан. Здавалося, що перед нами постало майбутнє народу рідного В'єтнаму. Багаті безкрайні поля узбецьких колгоспів з сільськогосподарськими машинами-велетнями залишили незабутнє враження. На узбецькій землі, дуже схожій на землю В'єтнаму, ми ще раз переконалися, що значить для селянина свобода від експлуатації і високі техніки.

Перебуваючи серед радянських людей, ми ясно зрозуміли й інше: кожний патріот своєї батьківщини повинен любити Радянський Союз. Разом з вами, радянські товариші, ми пишаємося вашою чудовою країною, вашими досягненнями в мирній праці, грандіозними будовами. У вас, наших старших братів, ми вчимося жити, працювати і боротися.

**ЛЯ ВАН КОУ,
Герой Народної армії В'єтнаму,
(«Молодь України»
від 13 листопада ц. р.)**

**В. о. редактора
В. БУДНІКОВ.**